

หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรม รุ่นที่ ๘
: การประยุกต์ใช้เครื่องมือในการประเมินผลสัมฤทธิ์การบังคับใช้กฎหมาย
ระหว่างวันที่ ๑๗ ตุลาคม - ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
ณ วิทยาลัยกิจการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ บัญญัติว่า รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชนและดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมาย ได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง และ ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๐ ต้องการให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์โดยให้ดำเนินการประเมินผลที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย และกฎที่ออกตามกฎหมายนั้นในคราวเดียวกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การมีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็น โดยยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็น ลำสมัย หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งกันของกฎหมาย การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม และการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบการประเมินผลหรือวัดผลการบังคับใช้กฎหมายของไทยเพื่อสะท้อนคุณภาพการใช้กฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กฎหมายที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเป็นผู้รับผิดชอบ ได้ศึกษาและพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ ตัวชี้วัดการประเมินผลที่เป็นมาตรฐานหรือการพัฒนาเครื่องมือในการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม โดยเครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Indicators: LEI) ประกอบไปด้วย ๗ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) ความจำเป็นในการมี/ใช้กฎหมายในปัจจุบัน ๒) บทบัญญัติของกฎหมาย ๓) การนำกฎหมายไปบังคับใช้ ๔) ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของผู้ถูกบังคับใช้กฎหมาย ๕) ผลที่ได้รับจากการบังคับใช้กฎหมาย ๖) ผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย ๗) ความคุ้มค่าของการตราและใช้กฎหมาย เมื่อเทียบกับส่วนได้ส่วนเสียที่ประชาชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้รับ ในการนี้ เพื่อให้การประเมินผลสัมฤทธิ์การบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว สำนักงานฯ จึงได้ร่วมมือกับโรงเรียนนายร้อยตำรวจจัดทำโครงการทบทวนและประเมินผลเครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย (ผ่านระบบ Web Application) และตัวแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ ซึ่งขณะนี้เครื่องมือดังกล่าวได้ดำเนินการสำเร็จเรียบร้อยแล้ว

ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้ดำเนินการประเมินผลที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงได้จัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตร การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรมรุ่นที่ ๘ : การประยุกต์ใช้เครื่องมือในการประเมินผลสัมฤทธิ์การบังคับใช้กฎหมายขึ้น

โดยกำหนดกรอบความคิดหลักในเรื่องของการพัฒนาองค์ความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายและการนำเครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย (ผ่านระบบ Web Application) มาฝึกปฏิบัติจริง อีกทั้งยังสอดแทรกองค์ความรู้และทักษะด้านการวิจัยในกระบวนการยุติธรรม โดยมุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีองค์ความรู้ และความเข้าใจครอบคลุมทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย รวมถึงการได้ทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าวว่ามีข้อจำกัด ข้อบกพร่องประการใด เพื่อนำมาสู่การพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ ครบถ้วนมากขึ้นต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลสัมฤทธิ์การบังคับใช้กฎหมาย

๒.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีทักษะในการประยุกต์ใช้เครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Indicators: LEI) และตัวแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ ผ่านการฝึกปฏิบัติจริง

๒.๓ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบด้านการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายสามารถนำผลที่ได้จากการใช้เครื่องมือ ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ตนเองรับผิดชอบ

๓. กลุ่มเป้าหมายของผู้เข้ารับการอบรม

ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องในการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการบังคับใช้กฎหมายจากหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๔๐ คน ประกอบด้วย

๓.๑ กลุ่มผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร ศวธ.๗ ที่มีความสนใจในการทดลองใช้เครื่องมือฯ ในระดับที่พัฒนาขึ้น

๓.๒ กลุ่มบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ผู้รับผิดชอบงานด้านการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการบังคับใช้กฎหมาย

๔. ระยะเวลาและสถานที่ฝึกอบรม

ระหว่างวันที่ ๑๗ ตุลาคม - ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ รวม ๑๐ วันทำการ (ฝึกอบรมวันอังคารและวันพุธ) ณ วิทยาลัยกิจการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม

๕. วิธีการฝึกอบรม

๕.๑ ภาควิชาการ : การบรรยาย/อภิปรายโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ

๕.๒ ภาคปฏิบัติ : กิจกรรมกลุ่ม ณ วิทยาลัยกิจการยุติธรรม

๖. องค์ประกอบของหลักสูตร

การฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรม รุ่นที่ ๘ แบ่งเป็น ๓ หมวด ดังนี้
หมวดวิชาที่ ๑ องค์ความรู้พื้นฐานด้านการจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หมวดวิชาที่ ๒ ที่มาและความสำคัญของการพัฒนา เครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Indicators: LEI)

หมวดวิชาที่ ๓ การฝึกปฏิบัติ : การใช้เครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Indicators: LEI) และตัวแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ

หมายเหตุ : กำหนดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม แบ่งเป็นกลุ่ม เพื่อนำกฎหมายที่หน่วยงานตนเองเป็นผู้รับผิดชอบ หรือมีความสนใจ มาทดสอบฝึกปฏิบัติในการใช้เครื่องมือ

๗. การประเมินผลการฝึกอบรม

๗.๑ เข้าร่วมการฝึกอบรมภาควิชาการ และภาคปฏิบัติ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ของการฝึกอบรม

๗.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำและนำเสนอรายงานทางวิชาการ ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด

๘. การสมัครเข้ารับการอบรม

๘.๑ สมัครโดยการกรอกใบสมัครที่ได้รับจากหนังสือเชิญ หรือดาวน์โหลดใบสมัครในเว็บไซต์ของสำนักงานกิจการยุติธรรม (www.oja.go.th) และส่งใบสมัครฉบับจริงที่มีการลงนามรับรองโดยผู้บังคับบัญชา ภายในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖

๘.๒ สำนักงานกิจการยุติธรรมจะพิจารณาใบสมัครเฉพาะที่มีการลงนามโดยผู้บังคับบัญชาของผู้สมัคร ในหน้าท้ายของใบสมัครเท่านั้น (ผู้ลงนามรับรอง ต้องมีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในหน่วยงาน เช่น ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เป็นต้น หรือผู้ได้รับมอบอำนาจให้ลงนาม)

๘.๓ สำนักงานกิจการยุติธรรม จะประกาศรายชื่อผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรม รุ่นที่ ๔ ทางเว็บไซต์ของสำนักงานกิจการยุติธรรม (www.oja.go.th) ในวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

๙. การรับรองผลการฝึกอบรม

สำนักงานกิจการยุติธรรมจะมอบประกาศนียบัตรให้แก่ผู้ผ่านการฝึกอบรม ซึ่งเข้ารับการฝึกอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของระยะเวลาการฝึกอบรม รวมทั้งส่งผลงานครบตามที่หลักสูตรกำหนด

๑๐. หน่วยงานรับผิดชอบ

สถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๙ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๒๐

โทรศัพท์	๐ ๒๑๔๑ ๓๗๕๖
โทรสาร	๐ ๒๑๔๓ ๘๙๓๒
เว็บไซต์	www.oja.go.th